

Maharal Of Prague On The Parashah

Parashat Bo 5780

R' Yisroel Meir Rosenzweig - enrosenzweig@gmail.com

1. Shemot 12:17 [Metsudah Translation]

(יז) ושמרתם את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדורתכם חקת עולם:

You must be vigilant regarding the matzos, for on this very day I brought out your hosts from the land of Egypt. You must preserve this day for your generations, it is an eternal statute.

2. Rashi [1040–1105, France], **ibid.** [<http://rashi.alhatorah.org> Translation]

(יז) ושמרתם את המצות - שְׁלֵא יבֵאוּ לְיַדִּי הַמּוּץ; מִכָּאן אָמְרוּ תַּפַּח תִּלְטֹשׁ בְּצוּנָן, רַבִּי יֵאֵשִׂיָה אֹמֵר אֶל תְּהִי קוֹרָא אֶת הַמְּצוֹת, אֶלֶּא אֶת הַמְּצוּוֹת – פְּדָרָךְ שְׁאִין מִחְמִיצִין אֶת הַמְּצָה, כִּךְ אִין מִחְמִיצִין אֶת הַמְּצָה, אֶלֶּא אִם בָּאָה לְיַדְךָ, עֲשֵׂה אוֹתָהּ מִיָּד (מכילתא):

AND YE SHALL WATCH THE UNLEAVENED BREAD that it shall not reach the stage of becoming leavened; hence the Rabbis said, if it (the dough) is rising (a sign that the leavening process is setting in) she (the woman kneading the dough) polishes it with cold water (i.e. she slaps the dough with hands dipped in cold water). Rabbi Josiah said: Do not read "את המצות", the unleavened bread, but "את המצות" [ye shall watch] the commandments — just as we may not cause the unleavened bread to become leavened by letting the dough remain in its raw state too long so we may not let the commandment become "leavened" by waiting too long before we perform it; but if it (a commandment) comes to your hand, perform it immediately (Mekhilta d'Rabbi Yishmael 12:17:1).

3. Rashi [1040–1105, France], **Yoma 33a**, **Yoma 33a**, **Yoma 33a**

אין מעבירין - הפוגע במצוה לא יעבור ממנה, ונפקא לן במכילתא מושמרתם את המצות, קרי ביה את המצות - לא תמתין לה שתחמיץ ותישן.

We don't pass over - One who encounters a mitzvah shouldn't pass it up. We derive this in the Mechilta from, "And you must guard the matzot," read it as mitzvot - don't wait so that it shouldn't become spoiled and dated.

4. R' Meir Leibush Weiser [1809 - 1879, Russia], **Malbim, Shemot ibid.**

סג. ושמרתם את המצות. השמירה היא שעושים סיגים וגדרים סביב להמצוה... ובגוף הדבר, אם מצות שמור נוהג במצות ואם אינו נוהג רק במצה של מצוה, נחלקו הגאונים הקדמונים.

זה גם כן פלוגתת ר' יאשיה, שהוא סבירא ליה שאין צריך שימור רק במצה של מצוה שבלילה הראשון. ועל זה אמר את המצות הידועים - רצה לומר מצת מצוה. ומזה הוציא לכל מצוה שצריכה שימור לבל תתחמץ, וכמו שמובא ברש"י יומא (דף לג) מגלה (דף ו).

"And you shall watch over the matzot": Guarding is [accomplished] by making fences and protections around the mitzvah... At the core of the issue, whether or not the mitzvah of guarding the matzah applies to all matzah [consumed over Pesach] or only to the Matzat Mitzvah [eaten at the Seder] is a dispute between the early authorities.

This is also [the explanation of] R' Yoshiyah's side of the dispute. He is of the opinion that it is only necessary to guard the matzah used for the mitzvah on the first night. As such, the verse states [using הידיעה] that it is referring to the known matzot, that is matzat mitzvah. Based on this, [R' Yoshiyah] extends this to all mitzvot - all need to be protected from becoming spoiled as is brought by Rashi to Yoma 33a and Megillah 6b.

5. R' Yehudah Loeb - Maharal [1785 - 1865, Poland, Czech Republic], **Gur Aryeh, ibid.**

1 **כדרך שאין מחמיצין וכו'.** כלומר בודאי פשטיה דקרא אתא שלא יחמיץ את המצה, דהא 'מצה' כתיב, ומדהוציא בלישנא "ושמרתם את המצות", והוי ליה למכתב 'תשמרו מחמץ', מאי "ושמרתם את המצות", אלא לדרוש דכשם שאין מחמיצין את המצות, כך אין מחמיצין את המצות.

Explanation of derasha

2 ואם תאמר מאי ענין זה לזה שתולה המצוה במצה, דטעמא דשייך במצה לא שייך במצוה, ומכל שכן שדבר תימה שרש"י הביא מדרש זה (מכילתא כאן) תוך פירושו, והוא רחוק מאוד מפשוטו, יראה דודאי טעם אחד לשניהם, כי אסרה התורה החמץ (פסוק טו), ואסרה גם כן העיכוב עד שתבא לידי חימוץ, שהרי לא הספיק להחמיץ. וענין זה היה מפני שנגלה מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולא הספיק עסתם להחמיץ (הגדה של פסח). ומאחר שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים אין כאן עיכוב, כי מעשיו במהירות ובכח גדול עד שאין כאן עיכוב. והענינים השכליים פעולתם שלא בזמן, לפי שהם אינם תחת הזמן ואינם פועלים בתנועה שממנה הזמן, ולפי מדריגת השיבותם פעולתם בלי זמן.

What is the link to matzah? Why does Rashi include it at all?

Explaining why we avoid chametz

3 ולכן ציווה שאין מחמיצין את המצה להודיע כי פעולת השם יתברך בלי זמן כלל. ואף מצות אלקים, שהיא דבר ד', 'הבא לידך אל תחמיצנה', כי דבר ד' הוא מוטל עליו לעשות בלי זמן, לא כמו דברים של חול שהם גשמים שהם תחת הזמן נתונים, אבל אלו דברים אינם תחת הזמן, וצריך לעשות אותם מיד. וזהו דעת חכמים כאשר תדקדק בהם. ואם הוא מחמיץ את המצוה פוגם את המצוה כאילו היתה דבר שהוא תחת הזמן. ומזה תבין כי מה שאין מחמיצין את המצה ואת המצוה ענין אחד הוא, שאין שם ענין זמן באלו דברים. ואלו דברים הם דברים ברורים מאוד למבין, והארכנו בהם בספר גבורות ד':

Mitzvot are beyond time